

ЗАТВЕРДЖЕНО:
рішенням сесії сільської
ради
від 20.12.2018. №415

ПРОГРАМА
«Протидія захворюванню на туберкульоз»
в Музиківській об'єднаній територіальній громаді на 2018 – 2021 роки

1. Загальні положення

Поширення туберкульозу становить загрозу національній безпеці країни, є однією з причин втрати працездатності, здоров'я, причиною інвалідності та смертності населення України, свідчить про проблеми бідності, соціальної нерівності та вимагає постійного збільшення видатків із державного бюджету. Україна посідає друге місце серед країн Європейського регіону за тягарем туберкульозу.

У 2018 році захворюваність на туберкульоз, його поширеність та смертність від туберкульозу в Україні становила, відповідно 67,2; 155,3 та 15,3 випадків на 100 тис. населення. За оцінками ВООЗ в Україні мультирезистентну форму туберкульозу мають 16% хворих з новими випадками та 44% хворих з повторними випадками туберкульозу. У країні реєструються випадки майже невиліковного туберкульозу з розширеною медикаментозною резистентністю, кількість яких стрімко збільшується. Особливу небезпеку становить поєднання мультирезистентного туберкульозу з ВІЛ-інфекцією серед уразливих до інфікування ВІЛ груп населення.

Світовий досвід свідчить, що для усунення проблем, пов'язаних з туберкульозом, необхідно забезпечити реалізацію державної політики у сфері профілактики, своєчасного виявлення та лікування хворих шляхом об'єднання зусиль органів державної влади та громадськості.

В Музиківській ОТГ, як і в цілому по Україні, епідемічна ситуація з туберкульозу залишається складною. Захворюваність населення на туберкульоз значно перевищує середньо обласний показник. Така ситуація зумовлена соціально-економічними та медичними факторами: низький рівень життя переважної більшості населення, міграція населення, у тому числі з метою заробітків, недостатнє фінансування протитуберкульозних заходів з бюджетів усіх рівнів.

Особливістю епідемії туберкульозу є те, що серед хворих на цю недугу переважає частка соціально незахищених прошарків населення, безробітних працездатного віку, осіб, що повернулися з місць позбавлення волі. Це свідчить про те, що у боротьбі з туберкульозом важливими є не лише медичні заходи, але й соціальні.

Незважаючи на певні позитивні зрушення в контролі за туберкульозом, епідемічна ситуація залишається загрозливою, оскільки захворюваність від цієї недуги залишається на епідемічному рівні, крім того на цьому фоні поширюються хіміорезистентні форми туберкульозу та туберкульоз у поєднанні з ВІЛ-інфекцією.

Причиною несприятливої епідемічної ситуації з туберкульозу є суттєві недоліки в організації проведення діагностики та лікування хвороби. Матеріально-технічна база Музиківської АЗПСМ потребує дооснащення, рентгенофлюорографічне та інше діагностичне обладнання застаріле і потребує оновлення. Крім цього відсутнє сучасне діагностичне обладнання, що призводить до зниження якості лікувально-діагностичного процесу.

Проте вжиті заходи щодо боротьби з туберкульозом в ОТГ не дають можливості у повному обсязі забезпечити надання якісної та ефективної протитуберкульозної допомоги населенню.

В умовах, що склалися, потрібне проведення комплексу законодавчих організаційних, фінансових, профілактичних та інших заходів з проведені міжвідомчої координації і широким залученням громадськості до проблем боротьби із захворюванням на туберкульоз.

2. Мета та завдання Програми

Метою Програми є подальше поліпшення епідемічної ситуації в напрямі зменшення загальної кількості хворих на туберкульоз, зниження рівня захворюваності на туберкульоз та смертності від нього, ко-інфекції туберкульоз/ВІЛ-інфекція, темпів поширення мультирезистентного туберкульозу шляхом реалізації державної політики, що ґрунтується на принципах забезпечення загального та рівного доступу населення до якісних послуг з профілактики, діагностики та лікування туберкульозу.

Основними завданнями програми є:

- розширення можливостей лабораторної мережі з мікробіологічної діагностики туберкульозу для діагностики всіх випадків захворювання шляхом оптимізації кількості лабораторій I – III рівня;
- запровадження здійснення сучасних протиепідемічних заходів, спрямованих на запобігання поширенню захворювання на туберкульоз у закладах охорони здоров'я, місцях довгострокового перебування осіб і проживання хворих на туберкульоз та зміцнення матеріально-технічної бази лікувально-профілактичних закладів;
- підвищення якості контрольованого лікування туберкульозу через розширення мережі кабінетів контрольованого лікування в закладах охорони здоров'я та введення елементів контрольованого лікування в систему первинної медичної допомоги;
- удосконалення системи моніторингу та оцінки виконання Програми забезпечення функціонування електронного реєстру хворих на туберкульоз;
- зміцнення системи охорони здоров'я в галузі протидії захворюванню на туберкульоз та координацію роботи управлінь, інших органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій у сфері протидії туберкульозу;
- підвищення рівня обізнаності населення шляхом проведення лекцій, бесід, розповсюдження соціальної реклами з питання запобігання захворюванню на туберкульоз;
- підвищення кількості дітей, які отримали щеплення від туберкульозу;

- надання населенню високоефективної медичної допомоги в медичних закладах ОТГ.

3. Фінансове забезпечення

Фінансування Програми здійснюватиметься у межах коштів, що передбачаються місцевому бюджету та інших джерел фінансування не заборонених законодавством.

Обсяг фінансування Програми з місцевого бюджету визначається щороку, виходячи з конкретних завдань та наявних коштів.

Виконання заходів Програми потребує використання коштів місцевого бюджету:

на 2018 – 2021 роки:

- щороку: - медикаменти;
- робота пересувного флюорографа;
- вакцинація дітей
- вакцинація медичних працівників

4. Очікувані результати

Реалізація заходів, передбачених програмою, дасть змогу поліпшити здоров'я населення, а саме:

- обмеження поширення ВІЛ-інфекції/СНІДу та туберкульозу і започаткування тенденції до скорочення їх масштабів через зниження рівня захворюваності на туберкульоз та смертності від нього;

- щороку знижувати не менш як на 1 відсоток рівень захворюваності та смертності від туберкульозу;

- запобігати поширенню мультирезистентного туберкульозу;

- знизити показник частоти переривання лікування до 10 відсотків, довести кількість виявлених із застосуванням методу мікроскопії мазка мокротиння випадків захворювання на туберкульоз серед осіб, що вперше захворіли, - до 50 відсотків;

- своєчасно виявляти хворих на туберкульоз;

- забезпечити повне одужання 70 відсотків хворих, яким вперше встановлено діагноз туберкульоз;

- зменшити кількість хворих, що лікуються повторно та які перервали курс лікування;

- **забезпечити повне охоплення дітей до 7 років вакциною «Туберкулін»;**

- здійснити соціальну мобілізацію щодо боротьби зі стигмою та дискримінацією, що пов'язані з туберкульозом та ВІЛ-інфекцією, налагодити систему інформування про стан та успіхи боротьби з туберкульозом.

5. Організація і контроль

Організаційне забезпечення виконання Програми здійснюється сектором соціального захисту та медичного обслуговування Музиківської сільської ради, КЗ «Музиківська амбулаторія загальної практики сімейної медицини».

Секретар сільської ради

Л.С. Погрібна

ЗАХОДИ
щодо реалізації ПРОГРАМИ
«Протидія захворюванню на туберкульоз»
в Музиківській об'єднаній територіальній громаді на 2018 – 2021 роки

1. Забезпечити розподіл протитуберкульозних препаратів між хворими на туберкульоз, які знаходяться на амбулаторно-контрольованому лікуванні.

КЗ «Музиківська амбулаторія ЗПСМ»

Щороку

2. Здійснювати контроль за проведенням хіміопрофілактики та лікування хворих на туберкульоз (насамперед, бактеріовиділювачів) на амбулаторному етапі, забезпечити їх стандартизованим лікуванням та хіміопрофілактикою.

КЗ «Музиківська амбулаторія ЗПСМ»

Щороку

3. Проводити першочергову хіміопрофілактику туберкульозу (не менше 90 відсотків) осіб, які контактували з хворими на туберкульоз, дітей та підлітків з віражем туберкулінової реакції та інших інфікованих, відповідно до груп медичного (диспансерного) нагляду.

КЗ «Музиківська амбулаторія ЗПСМ»

Щороку

4. Організувати на базі денного стаціонару Музиківської амбулаторії ЗПСМ палати для контрольованого лікування хворих на туберкульоз.

КЗ «Музиківська амбулаторія ЗПСМ»

Щороку

5. Забезпечувати проведення протитуберкульозних щеплень (не менше 99 відсотків) новонароджених дітей, які не мають протипоказань, 100 відсотково ревакцинації туберкулінонегативних дітей віком від 7 до 14 років відповідно до календаря профілактичних щеплень.

КЗ «Музиківська амбулаторія ЗПСМ»

Щороку

6. Організовувати централізовану закупівлю туберкуліну та туберкулінових шприців за рахунок коштів місцевого бюджету для проведення туберкулінодіагностики відповідно до прогнозованої річної кількості дітей і підлітків, які потребують такого дослідження.

КЗ «Музиківська амбулаторія ЗПСМ»

Щороку

7. Забезпечувати необхідною кількістю туберкуліну, одноразових туберкулінових шприців для проведення щеплень та створити необхідні умови для транспортування та зберігання цієї вакцини, застосовуючи холодильники, втому числі, переносні.

КЗ «Музиківська амбулаторія ЗПСМ»

Щороку

8. Забезпечувати закупівлю харчових наборів для хворих на туберкульоз, які знаходяться на амбулаторно-контрольованому лікуванні.

*КЗ «Музиківська амбулаторія ЗПСМ»
Щороку*

9. Забезпечувати щорічне обов'язкове проведення туберкуліно-діагностики дітей та підлітків.

*КЗ «Музиківська амбулаторія ЗПСМ»
Щороку*

10. Забезпечувати роботу пересувного флюорографа.

*КЗ «Музиківська амбулаторія ЗПСМ»
Щороку*

11. Для безперервного рентгенологічного та флюорографічного обстеження населення організувати закупівлю рентгенологічної та флюорографічної плівки, реактивів та шприців.

*КЗ «Музиківська амбулаторія ЗПСМ»
Щороку*

12. Постійно проводити роз'яснювальну роботу щодо профілактичних флюорографічних оглядів населення, працівників установ, організацій та підприємств.

*КЗ «Музиківська амбулаторія ЗПСМ»
Сектор соціального захисту та
медичного обслуговування.
Постійно*

13. Широко висвітлювати в засобах масової інформації науково-популярні інформаційні матеріали щодо профілактики, діагностики та лікування туберкульозу.

*КЗ «Музиківська амбулаторія ЗПСМ»
Сектор соціального захисту та
медичного обслуговування.
Редактор місцевої газети «Музиківський вісник»
Постійно*